

Αγωνιστές που έχουν απαγχονιστεί

Πρώτη τ' Απρίλη 1955. Ο ελληνισμός της Κύπρου ορθώνει το ανάστημά του μπροστά στον Άγγλο κατακτητή, με μια λαχτάρα για λευτεριά και δικαίωση. Παιδιά, νέοι, άντρες, γυναίκες και γέροι, όλοι αδελφωμένοι βοήθησαν στον αγώνα και πολλοί θυσιάστηκαν για την πατρίδα.

Εννέα παλικάρια που ξεκίνησαν μ' ένα όνειρο: να δουν την Κύπρο λεύτερη, κατέληξαν μετά από την καταδίωξη, τις συλλήψεις και τα βασανιστήρια στην αγχόνη. Μπροστά στην απόφασή τους για λευτεριά ο θάνατος δε λογαριάζεται. Κι' αυτό φαίνεται μέσα από τα ίδια τους τα λόγια, στις τελευταίες τους στιγμές, όταν μετρούσαν τις τελευταίες τους ώρες στο κελί των μελλοθάντων.

Μιχαήλ Καραολής, 22 χρονών, από το Παλαιχώρι
Κρεμάστηκε στις 10 του Μάη 1956.

Γράφει στο τελευταίο του γράμμα:

« Με απόλυτη ψυχική γαλήνη σας στέλλω τον τελευταίο αποχαιρετισμό.
Έχε γεια γλυκιά πατρίδα δουλωμένο μου νησί
τρανή που 'χεις και μεγάλη την αδούλωτη ψυχή ».

Ανδρέας Δημητρίου, 22 χρονών, από τον Άγιο Μάμα Λεμεσού

Κρεμάστηκε κι 'αυτός στις 10 του Μάη 1956 μαζί με το Μιχάλη Καραολή.

« Δε με φοβίζει ο θάνατος γιατί η ζωή είναι περιττή μέσα στη σκλαβιά. Λυπούμαι μόνο που δε θα δω την Κύπρο ελεύθερη. Ζήτω η ελευθερία ».

Ιάκωβος Πατάτσος, 22 χρονών από τη Λευκωσία

Κρεμάστηκε στις 9 Αυγούστου 1956.

Στο τελευταίο γράμμα προς τη μητέρα του γράφει:

« Αγαπημένη μου μητέρα, χαίρε. Ευρίσκομαι μεταξύ των αγγέλων. Να χαίρεσαι. Ψάλλε και συ μαζί μου. Ψάλλε, προσεύχου, δόξαζε το Θεό σ' όλη σου τη ζωή ».

Ανδρέας Ζάκος, 24 χρονών από τη Λινού Σολέας

Κρεμάστηκε στις 9 Αυγούστου 1956, μαζί με τον Ιάκωβο Πατάτσο και το Χαρίλαο Μιχαήλ. Γράφει στο τελευταίο γράμμα στον αδελφό του Γιώργο:

« Νομίζω όμως ότι με την εκτέλεση θα μείνω για πάντα νέος κι αθάνατος. Πρώτα ή ύστερα έπρεπε να διαθέσω τη ζωή μου. Δε βλέπω πιο κατάλληλη περίπτωση από την τωρινή, για να το κάνω ».

Χαρίλαος Μιχαήλ, 20 χρονών από τη Γαληνή

Γράφει προς τους γονείς του λίγο πριν τον κρεμάσουν:

« Αγαπητοί μου γονείς,

Όταν θα διαβάζετε το γράμμα μου αυτό, εγώ θα έχω σβήσει για πάντα από τη ζωή. Μη νομίζετε όμως ότι αυτό με λυπεί. Απεναντίας αισθάνομαι τον εαυτό μου ισχυρόν και γαλήνιο. Ούτε εσείς να λυπάστε που θα θυσιάσετε ένα παιδί σας για τη Λευτεριά της Κύπρου ».

Στέλιος Μαυρομμάτης, 23 χρονών από τη Λάρνακα της Λαπήθου

Κρεμάστηκε στις 21 του Σεπτεμβρίου 1956, μαζί με τον Ανδρέα Παναγίδη και το Μιχαήλ Κουτσόφτα. Γράφει στους γονείς και τα αδέρφια του:

« Θέλω να ξέρετε πως ο γιος και αδελφός σας πεθαίνει με το χαμόγελο στα χείλη γιατί ο Θεός τον αξίωσε να φθάσει μέχρι τέλους, χωρίς ποτέ να καμφθεί ή να λιποψυχήσει ».

Ανδρέας Παναγίδης, 23 χρονών από το Παλιομέτοχο

Μια μέρα πριν την εκτέλεση λέει στο συναγωνιστή του Παρασκευά:

« Πεθαίνω μόνο για ένα σκοπό. Θέλω να πεις στη γυναίκα μου και τα παιδιά μου, ότι βαδίσαμε με το κεφάλι ψηλά προς την αγχόνη, διότι η ελευθερία χρειάζεται θυσίες. Δε θα δω την Κύπρο ελεύθερη, αλλά πρόσφερα το αίμα μου, για να τη δουν οι νέες γενιές της Κύπρου ».

Μιχαήλ Κουτσόφτας, 20 χρονών από το Παλιομέτοχο

« Γλυκιά μου μητέρα έχετε θάρρος και πίστη. Μονάχα η πίστη στο Θεό και στην Υπεραγία Θεοτόκο φτάνει για όλα. Προσεύχεσθε και οι Άγιοι θα σας γλυκάνουν τον πόνο. Προσεύχεσθε για τη δική μας σωτηρία, όχι σωτηρία της ζωής αλλά της ψυχής.

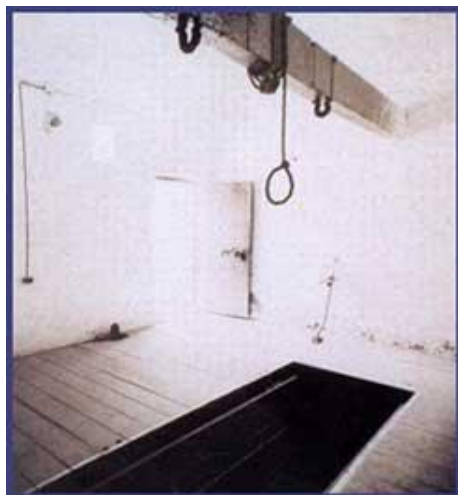
Δεν υπάρχει λόγος να φοβόμαστε το θάνατο, αφού πιστεύουμε στο αληθινό φως. Απ' τη στιγμή που άκουσα την ώρα της εκτελέσεώς μας, νιώθω την ψυχή μου να είναι γιομάτη από μια αληθινή χαρά. Σου εύχομαι να ζήσεις ευτυχισμένη μαζί με τα άλλα μου αδέρφια. Ναι, μητέρα, πίστευε στο Θεό και ο Πανάγαθος Θεός θα σε παρηγορήσει ».

Ευαγόρας Παλληκαρίδης, 19 χρονών από τη Τσάδα της Πάφου
Κρεμάστηκε στις 14 του Μάρτη 1957.

« Ώρα 7:30 μ.μ. Η πιο όμορφη μέρα της ζωής μου. Μη ρωτάτε γιατί.

Εύχομαι να είμαι ο τελευταίος που θα οδηγηθεί στην κρεμάλα ».
Αυτά ήταν τα τελευταία λόγια του δεκαεννιάχρονου παλικαριού.

Η αγχώνη έκοψε το νήμα της ζωής τους και τους παράδωσε στην αθανασία. Πρό -
σφεραν τον εαυτό τους θυσία στο βωμό της λευτεριάς της Κύπρου. Όλη Κύπρος θα
τους θυμάται αιώνια και θα τους τιμά.

Ανδρέας
Δημητρίου

Ανδρέας
Ζάκος

Μιχαήλ
Καραολής

Μιχαήλ
Κουτσόφτας

Στέλιος
Μαυρομμάτης

Χαρίλαος
Μιχαήλ

Ευαγόρας
Παλληκαρίδης

Ανδρέας
Παναγίδης

Ιάκωβος
Πατάτσος